

Ekonomi och styrning
Lars Kolmodin

Antal vårdcentraler och valfrihetssystem enligt LOV i landsting och regioner - beslutsläge oktober 2016

Totalt fanns i april 2016 1.151 stycken vårdcentraler inom primärvård, varav 58 % drivs i egenregi och 42 % i annan regi. Variationen är stor mellan landstingen, andelen privat vårdcentraler i primärvård varierar mellan 13 % och 67 %.

Valfrihetssystem inom primärvården är obligatoriskt (HSL § 5) sedan 2010 och finns därför i samtliga landsting och regioner. Uppdragen är emellertid olika utformade från smala (Stockholms läns landsting med fem olika vårdval på primärvårdsnivå, exkl mödrahälsovård) till breda, omfattande skilda verksamheter som förutom allmänläkare inkluderar distriktssköterskeverksamhet, barnhälsovård, rehabilitering, basal psykiskt ohälsa, och/eller mödrahälsovård.

Införande av vårdval utöver primärvård är frivilligt och har därför införts i olika omfattning. Flest införda vårdval finns i Stockholms läns landsting och landstinget i Uppsala län. Tillsammans står de för ungefär hälften av antalet vårdvalen inom öppen specialiserad vård.

Tabell 1: Antal beslutade och på valfrihetswebben annonserade valfrihetssystem enligt LOV, samt antal vårdcentraler i primärvård per regiform, per april 2016.

Landsting/region	Antal införda LOV	Primärvård			
		Antal vårdcentraler			Andel VC i annan regi
		Egenregi	Annan regi	Totalt	
01 Stockholms läns landsting	34	68	138	206	67 %
03 Landstinget i Uppsala län	16	20	22	42	52 %
04 Landstinget Sörmland	2	18	9	27	33 %
05 Region Östergötland	4	33	9	42	21 %
06 Region Jönköpings län	2	31	15	46	33 %
07 Region Kronoberg	2	21	11	32	34 %
08 Landstinget i Kalmar län	5	27	10	37	27 %
09 Region Gotland	1	5	2	7	29 %
10 Landstinget Blekinge	1	13	7	20	35 %
12 Region Skåne	12	86	66	152	43 %
13 Region Halland	5	24	24	48	50 %
14 Västra Götalandsregionen	2	104	95	199	48 %
17 Landstinget i Värmland	2	23	8	31	26 %
18 Region Örebro län	2	25	4	29	14 %
19 Landstinget Västmanland	3	12	17	29	59 %
20 Landstinget Dalarna	1	23	5	28	18 %
21 Region Gävleborg	1	27	16	43	37 %
22 Landstinget Västernorrland	2	20	12	32	38 %
23 Region Jämtland Härjedalen	3	18	4	22	18 %
24 Västerbottens läns landsting	1	32	7	39	18 %
25 Norrbottens läns landsting	2	28	4	32	13 %
0188 Norrtälje	-	5	3	8	38 %
Totalt	103	663	488	1151	42 %

Tabell 2: Beslutade och på valfrihetswebben annonserade valfrihetssystem enligt LOV, per april 2016.

Lt	Verksamhetsområde/specialitet	Antal LOV
01	Stockholms läns landsting	34
	Allergologi	
	Allmän barn- och ungdomsvård	
	Avancerad sjukvård i hemmet	
	Barn- och ungdomsmedicinska mottagningar	
	Barnmorskemottagning/Mödravårdcentral	
	BVC, Barnavårdcentral	
	Fotsjukvård	
	Förlossning	
	Husläkarverksamhet med basal hemsjukvård	
	Höft- och knäprotesoperationer	
	Intensivträning för barn med rörelsehinder	
	Klinisk neurofysiologi	
	Logopedverksamhet	
	Läkarinsatser i särskilda boenden för äldre	
	Obstetrisk ultraljudsmottagning	
	Ortopedi och handkirurgi	
	Planerad specialiserad rehabilitering	
	Primär hörselrehabilitering	
	Primärvårdsrehabilitering	
	Rehabilitering vid långvarig smärta och utmattningssyndrom	
	Specialiserad Fysioterapi	
	Specialiserad Gynekologisk vård	
	Specialiserad Hudsjukvård i öppenvård	
	Specialiserad Neurologi i öppenvård	
	Specialiserad Kirurgisk rehab efter vård på akutsjukhus	
	Specialiserad Neurologisk rehab efter vård på akutsjukhus	
	Specialiserad Palliativ slutenvård	
	Specialiserad Ryggkirurgi	
	Specialiserad Urologi	
	Specialiserad Ögonsjukvård i öppenvård	
	Specialiserad Öron- näsa- halssjukvård i öppenvård	
	Specialisttandvård för barn och ungdomar	
	Tandregleringsvård för barn och ungdomar	
	Vaccination	

03 Landstinget i Uppsala län	16
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård, vårdcentral Barnhälsovård Gynekologi i öppenvård Höft- och knäprotesoperationer Kataraktoperationer i öppenvård Ljusbehandling vid psoriasis Medicinsk fotvård för diabetiker Mödrahälsovård Primär hörselrehabilitering Psykoterapi Specialiserad ögonsjukvård i öppenvård Särskilt läkarutlåtande, SLU Tandreglering för barn och ungdomar Teambaserad medicinsk utredning, TMU Vaccinatörer avseende fri vaccination av influensa och pneumokocker för personer inom vissa riskgrupper Ögonbottenfotografering vid diabetes mellitus 	
04 Landstinget Sörmland	2
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård Tandreglering för barn och ungdomar 	
05 Region Östergötland	4
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård Primär hörselrehabilitering Specialiserad vuxenpsykiatri i öppenvård Allmän barn- och ungdomstandvård 	
06 Region Jönköpings län	2
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård Specialiserad ögonsjukvård i öppenvård 	
07 Region Kronoberg	2
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård Specialiserad hudsjukvård i öppenvård 	
08 Landstinget i Kalmar län	5
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård Kognitiv beteendeterapi Multimodala rehabiliteringar Utprovning och leverans av glasögon för barn Utprovning och leverans av peruk/hårersättning 	
09 Region Gotland	1
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård 	
10 Landstinget Blekinge	1
<ul style="list-style-type: none"> Primärvård 	

12 Region Skåne	12
Primärvård, vårdcentral	
Barnmorskemottagning/Mödravårdcentral	
BVC, Barnavårdcentral	
Hörselrehabilitering, audionommottagning	
Kataraktoperationer (grå starr) i öppenvård	
Läkemedelsassisterad rehabilitering vid opiatberoende (LARO)	
Multimodal smärtbehandling	
Psykoterapi	
Specialiserad Hudsjukvård i öppenvård	
Specialiserad Ögonsjukvård i öppenvård	
Allmän barn- och ungdomstandvård	
Specialiststandvård för barn och ungdomar	
13 Region Halland	5
Primärvård	
Medicinsk fotvård ¹⁾	
Psykoterapi ²⁾	
Specialiserad hudsjukvård i öppenvård	
Specialiserad vuxenpsykiatri i öppenvård	
14 Västra Götalandsregionen	2
Primärvård	
Rehabilitering på primärvårdsnivå	
17 Landstinget i Värmland	2
Primärvård	
Fysioterapi	
18 Region Örebro län	2
Primärvård	
Psykoterapi	
19 Landstinget Västmanland	3
Primärvård	
Medicinsk fotvård	
Tandreglering för barn och ungdomar	
20 Landstinget Dalarna	1
Primärvård	
21 Region Gävleborg	1
Primärvård, hälsocentral	
22 Landstinget Västernorrland	2
Primärvård	
Allmän barn- och ungdomstandvård	
23 Region Jämtland Härjedalen	3
Primärvård, hälsocentral	
Medicinsk fotvård	

Allmän barn- och ungdomsvård

24 Västerbottens läns landsting	1
Primärvård, hälsocentral	
25 Norrbottens läns landsting	2
Primärvård	
Vårdval Allmän barn- och ungdomsvård	

- 1) Vårdvalet omfattar ett urval ur populationen, individer listade hos egen regi
- 2) Efter fastställt behov, när kapacitet i egen regi saknas

Diagram

